

keveredhessék, a földre végre 50 *cm*, sőt ezen felüli vastagságu rétegben lótrágya rakatik.

Ezen eltartási mód mellett a diók csirázása tavasszal oly szépen és egyenletesen megindul, hogy a vetések hozsnövekvésben gyorsan és szépen fejlődött tölgyvetésekhez a hasonlítanak, s a kicsirázott szemek száma 80, sőt ennél magasabb $\%$ csirázási százalékknak felel meg.

A fennebb leirt módon áttelelt diók rendszeren május hóban vettnek el ugyan, de szükséges azokat már április hóban többször megvizsgálni, mert az előrehaladt csirázás esetén az elvetés nem igen halasztható el májusig sem.

(*F. A.*) **A nyesés idejéről.** Az erdei fák ágainak lenyesésére Winkelbauer főerdésznek az „Allg. Forst. u. Jagdztg.“ folyó évi október füzetében közölt tapasztalatai szerint úgy a lomb- mint a tűlevelűeknél legalkalmasabb idő a junius és julius hónap.

Szerinte, ha tavasszal történik a nyesés, a dús nedvkiszivárgás a behegedést gátolja, az őszi nyesésnél pedig a kéreg az ág helyén a nyesés lapja körül a törzstől némileg elválik s a közbe kerülő víz télen megfagyván, a kéreg mindinkább nagyobb fokban válik el a törzstől, mi által az ághelynek beforradása, ha nem is akadályoztatik meg, de mindenesetre késleltetik.

A junius és juliusban eszközölt nyesésnél azonban az ág helyén kiszivárgó nedv ép elegendő a behegedés elősegítésére, mely a lomblevelű fáknál már 14 nap után észlelhető, a fenyőféléknél pedig, a jegenyefenyő kivételével, valamivel később.

Az 1887. évi erdőőri szakvizsgák.

(Folytatás.)

V. Pécssett.

Az idej erdőőri szakvizsga Pécssett október hó 10., 11., 12. és 13-ik napjain tartatott meg a vármegyeházánál. A vizsgáló bizottság elnöke Dernyei Antal kir erdőfelügyelő volt; vizsgáló biztosok pedig: Schréter Károly hercegi erdőfelügyelő és Girtl Vincze járási főerdész.

A vizsga letételére a kir. erdőfelügyelőség részéről 16 egyénnek adatott engedély, kik közül 1 nem jelent meg.

A vizsgázottak közül 3 egyházi, 7 hitbizományi, 3 magánuradalmi erdőkben van alkalmazva, 2 pedig szolgálaton kívül áll.

Írásbeli kidolgozásra következő három kérdés adott fel:

I. Egy egyenszög alakú vágás használtatott ki. Számítsa ki vizsgajelölt:

1. mily nagy ezen vágás területe, ha szélessége 24.5 öl, hosszúsága pedig 290 öl;

2. ha ezen vágásterületen 420 ürköbméter tűzifa állított elő, melyből 65⁰/₀ hasábfá, 35⁰/₀ pedig dorongfa: mennyit tesz ki (hány ürköbmétert) a hasábfá és mennyit a dorongfa;

3. mennyit tesz a munkabér az előállított választékok után egyenként és összesen; ha egy ürméter hasábfá készítéséért 28 kr, egy ürköbméter dorongfáért pedig 16.5 kr fizetnek?

II. Mit nevezünk sarjerdőnek? Mely fák kezelhetők sarjerdő-üzemben? Mily körülmények közt, és milyen talajon alkalmazzák a sarjerdő-üzemet? Miképp történik a sarjerdő-üzemben kezelt erdők felújítása?

III. Az erdőőr, ha szolgálatban van, minő közegnek tekintetik és mivel igazolja magát?

Az írásbeli kérdések megfejtése nagyrészt gyengének bizonyult, ugyanaz tapasztaltatott a szóbeli vizsgánál is.

Az eredmények egybevetése után a vizsgáló bizottság egyhangulag a következő képességi osztályzatokat állapította meg:

Kitünően alkalmasnak találtatott 1, jól alkalmasnak 2, kielégítően alkalmasnak 6 és nem alkalmasnak 6.

Ezen kedvezőtlen eredmény annak tulajdonítható, hogy az olyan erdőőrök, kik kezelő erdőtiszt vezetése alatt nem állanak, vagy kik tisztjük által a tanulásra nem ösztönöztetnek,

még ha iparkodnak is, nem képesek a tankönyvekben foglaltakat tökéletesen elsajátítani s inkább csak próbakép jelentkeznek a vizsgaletételre.

Schréter Károly.

VI. Debreczen.

Az erdőőri szakvizsgák Debreczenben folyó évi október hó 10. és 11-én tartattak meg.

A vizsgáló bizottság tagjai voltak: Bothó Imre kir. erdőfelügyelő elnöklete alatt, Török Gábor városi erdőmester és Zivúska József városi erdész.

Az erdőőri szakvizsga letételére a helybeli kir. erdőfelügyelőség 5 egyénnek adott engedélyt, kik a vizsgához mindannyian meg is jelentek.

A vizsgajelöltek közül egy a N.-bányai kincstár erdőhivatalnál, egy jászóvári-prépostságnál, három pedig az erdőtörvény 17-ik §-a alá nem tartozó magán uradalmaknál van alkalmazásban.

Hogy a vizsgára oly csekély számmal jelentkeztek, ez azt látszik bizonyítani, hogy a magyar alföldön az erdőőri szakvizsga gyakorlati hasznát, s a magas ministerium által eddig áldozattal nyújtott alkalmat kellően még nem méltányolják. Jellemző különben az is, hogy a vizsgára jelentkezők többségét az erdőtörvény 17-ik §-ában meg nem nevezett magán birtokok küldték.

Írásbeli megfejtés végett a következő három kérdés adott fel:

I. Valamely vágásból, a legközelebb fekvő városba egy darab 12.5 m. hosszú és 68 cm. közép átmérőjű tölgy szálfat kell szállítani, a melynek árát és fuvardíját annak átvétele alkalmával fizetik ki.

A szálfa köbméterének tőára 6 frt 50 kr, fuvardíja

pedig köbméterenként minden kilométer után 7.5 krajczár. A vágás az illető várostól 16.3 kilométer távolságra fekszik.

A segéd-táblák használata mellett kiszámítandó:

a) mennyi a fa köbtartalma; b) mennyi a tőára; és c) mennyi a fuvardíj?

II. Mi szükséges arra, hogy valamely erdőt vetővágás által felujthassunk? Miképen eszközöztetik a vetővágás által való felujtás?

III. Mit értünk erdei kártételek alatt?

A vizsgázók e kérdésekre, egynek kivételével, kielégítőleg feleltek.

A szóbeli vizsgánál a jelöltek az „Erdőőr“ czimű szak-könyvben foglaltakra, továbbá az erdőőrnek a gyakorlati életben felmerülhető teendőire nézve egész részletesen, s behatóan megvizsgáltattak.

Az írásbeli s szóbeli feleletek megbirálása után 2 jól alkalmasnak, 2 kielégítő alkalmasnak, s egy nem alkalmasnak találtattak.

Ezen eredmény után ítélve, a vizsgát kielégítőnek lehet nyilvánítani, — mindazonáltal sajnosan tapasztaltattak, hogy a vizsgázók a tizedes törtekkal való számításban nem voltak egészen otthonosak, s az erdészeti növénytan és rovarstanba tartozó ismereteket sem sajátították el úgy a miként az kívánatos lett volna. — Debreczen, 1887. évi október hó 28-án.

Zivúska József,

okl. erdész.

VII. Temesvártt.

Temesvártt az erdőőri szakvizsgák f. hó október 10-től bezárólag 20-áig tartattak.

A vizsgáló bizottság tagjaiul Krivácsy Elek kir. erdőfelügyelő elnöklete alatt Dipold Imre és Vadas Jenő m.

kir. főerdészek és Balogh Pál m. kir. közalap. erdőgondnok küldettek ki.

Hogy a szakvizsgára jelentkezők száma miként az előző években, úgy most is a temesvári kerületben a legnagyobb contigenst adta, kitűnik abból, hogy a folyó évben 87 egyén jelentkezett, kik közül 14-nek nagyobbára a három évi szakadatlan gyakorlati idő be nem igazolása miatt az engedély nem volt meg adható, 73 azonban vizsgához bocsátott; ezek közül megjelent 71, kettő pedig betegség miatt visszalépését jelentette be.

A vizsgáló biztosok által megállapított írásbeli kérdések a következők voltak:

I. Valamely levágandó erdőterület kijelölésénél illetőleg a vágás foganatosításánál a megmaradó erdő további fentartása érdekében mire kell leginkább ügyelnünk? s a vágás megkezdése előtt ott, hol az újra erdősítést vetővágás által kívánjuk eszközölni, mit kell főképen szem előtt tartanunk?

II. Miféle jogokkal és kötelezettségekkel ruházza fel az erdőtörvény a hatóságilag felesketett erdőöröket?

III. Egy háromszögalaku vágás területen, melynek alapja 404.5 öl hosszú, magassága pedig 207 öl ledöntetett 3.750 drb. fa, melynek átlag átmérője 33 cm., hosszúsága pedig 18 méter, kérdés, hogy mennyi a ledöntött fáknak összes köbtartalma, és ezen köbtartalomból egy holdra hány köbméter esik?

A folyó évben vizsgálatra bocsátottak nagyrésznél örvendetesesen lehetett tapasztalni, hogy alaposan oktatta, nagy szorgalommal tanultak, csak két erdőgondnokság kerületéből jöttek vizsgázók oly készületlenül, hogy meglátszott rajtuk, miszerint alig foglalkozott velők valaki;

a lugosi m. kir. erdőigazgatóságnál szolgál	20,
a lippai főerdőhivatalnál szolgál	18,

az orsovai erdőhivatalnál szolgál	11,
a m. kir. közalapítvány csakovai uradalmánál szolgál	4,
a csanádi káptalannál szolgál	1,
a vagyon községnél „	2,
az osztr.-magy. államvasutaknál szolgál	6,
a brassói bányá és kohó társulatnál szolgál	4,
magán erdőbirtokosoknál szolgál	1,
a vadászzerdei szakiskola növendéke volt	4,
Összesen	71.

A vizsgázottak a következő osztályzatot nyerték:

4 „kitünően“ alkalmas	(6 ⁰ / ₀),
20 „jól“ „	(28 ⁰ / ₀),
25 „kielégítően“ „	(35 ⁰ / ₀),
22 képesítést nem nyert	(31 ⁰ / ₀),

A vizsgánál Temesmegye képviseletében ifj. O r m o s Zsigmond kir. tanácsos, alispán mint az erdészet lelkes barátja, J e s z e n s z k y János és Szerdahelyi Károly megyei aljegyzők; továbbá Ujházy Dénes m. kir. közalap erdőmester Csakováról, Janátka János m. kir. közalap erdőgondnok Köveresről, Kubányi Endre osztr.-magy. államvasut társulati erdőgondnok Uj-Moldováról, Szabó Kálmán csanádi káptalani erdész, Stancsova és Sumichrast Mihály m. kir. erdészjelöltek jelentek volt meg.

Krivácsy Elek.

VIII. Kolozsvártt.

Az erdőőri szakvizsgák Kolozsvárt Laitner Elek kir. erdőfelügyelő ur elnöklete alatt Somkerekki Gusztáv m. kir. kezelő főerdész, Héczey Lajos m. kir. alerdőfelügyelő és alulirt közreműködése mellett folyó évi október hó 10-én és következő napjain tartattak meg.

A vizsgára bocsáttatásért összesen 28-án folyamodtak a kolozsvári kir. erdőfelügyelőséghez, és azok közül 26-án nyer-

tek engedélyt a vizsga letételére, kik mindnyáján meg is jelentek.

A vizsgajelöltek közül a kincstárnál 21, magánosoknál pedig 5 van alkalmazva.

Írásbeli kidolgozásra a következő kérdések lettek feladva:

I. Irja le vizsgáló mely fanemek fordulnak elő azon erdőkben, a hol jelenleg alkalmazva van, — melyek az uralgó fanemek, mely üzemmódban és forda mellett kezeltenek azon erdők, — miképen használtatnak ki, — mily fő- és mellékhasználatokat szolgáltatnak, — ezek miképen értékesíttetnek, — és végül a kihasználás alá vett vágásterületek mily módon és eljárás szerint ujittatnak fel?

II. Egy munkás csoport által egy egyenszögalaku 160 öl hosszú és 45 öl széles vágásnak fakészlet 280 köbméter teszen, és ezen fakészletnek 30⁰/₀-át épületfa, 45⁰/₀-át hasábfá 25⁰/₀-át dorongfa képezi, az egész vágásban hány köbméter épület-, hasáb- és dorongfa fog termeltetni?

Ha pedig a munkások bére az épületfa előállításáért 15 krban, a hasábfáért 28 krban, a dorongfáért pedig 22 krban van köbméterenként megállapítva, az egyes választékok előállításáért külön-külön és összesen mily összegek lesznek munkabér fejében fizetendők?

III. Elősorolandók az 1879. évi XXXI. törvényczikket képező az erdőtörvényben megnevezett veszélyes cselekmények és mulasztások, úgy az intézkedések, melyeket az erdőőr ezen egyes esetekkel szemben tenni köteles.

Az írásbeli vizsga eredménye, általában véve nem mondható kielégítőnek az iskolázottság hiánya miatt, melyre befolyt még azon körülmény is, hogy a korosabb egyének még mindég nem bírták a hivatalos magyar nyelvet tökéletesen elsajátítani.

A szóbeli vizsgán az „Erdőőr“ című szakkönyv vétetett vezérfonalul, melyet a vizsgázottak némelyike elég alaposan tanult át.

Az írásbeli és szóbeli vizsgán nyert feleletek egybevetése szerint a vizsga eredménye következő:

A vizsgára megjelent 26 egyén közül 3 kitünően, 4 jól, és 11 kielégítően alkalmaznak találatot, 8 pedig nem kielégítő.

Ezek szerint tehát a vizsga általános eredménye éppen nem tekinthető kielégítőnek, de ennek főoka abban rejlik, hogy a vizsgázottak legnagyobb része nem bír kellő előismeretekkel, a kik pedig némileg képzetebbek, s a kiktől azért többet is kellett várni, azok is csak felületesen készültek el, s ugyan azért a várakozásnak nem feleltek meg kellőleg.

Kolozsvártt, 1887. évi október hó 31-én.

Kelemen Márton, s. k.

m. kir. főerdész.

IX. Miskolczon.

A folyó évi erdőőri szakvizsga Miskolczon október hó 10—13-ika közt tartatott meg, Podhrádszky András Coburg hercegi erdőigazgató elnöklete alatt. Mint vizsgáló biztosok Bunyitay Gyula uradalmi erdümester és alulírott működtek közre, Borsodvármegyét pedig Miskolczy Pál megyei aljegyző képviselte.

A miskolczi kir. erdőfelügyelőségtől a vizsgaletételére 33 egyén nyert engedélyt, kik közül azonban egy nem jelent meg.

A megjelent 32 vizsgázó közül 5 állami, 14 hitbizományi 4 egyházi, 3 községi, 5 részvénytársulati és 1 magánbirtokon van alkalmazva.

Az írásbeli vizsga tárgyát a következő kérdések képezték:

I. Mire kell a sarjerdők letarolásánál ügyélni, hogy azok jól fakadjanak és erőteljes sarjakat szolgáltatassanak; és mi

által lehet odahatni, hogy a sarjerdők zárlata és jövője biztositassék és hogy a jelenlegi hiányok pótoltságának? Melyik a legalkalmatlanabb fanem a sarjerdő üzemre?

II. Mire kell a csemetékkal való ültetésnél leginkább ügyelni, hogy azok sikerüljenek és hol czélszerű csemetéket és hol suhányokat ültetni?

III. Számítsa ki egy vállalkozó keresetét azon esetben, ha egy vágásból a raktárba 22 drb 5 méter hosszú fenyő rönköt folyóméterenként 8 kr, 95 drb 14 méter hosszú fenyő szálfát folyóméterenként 6 kr és 280 ürköbméter hasábtúzfát ürköbméterenként 45 kr fuvarbér mellett kiszállított; készítsen ezen keresetről bérjegyzéket.

Az írásbeli kérdések megfejtését, a szóbeli feleletekkel egybevetve, a vizsgáló bizottság által 2 „kitünően“, 7 „jól“, 21 „kielégítően“ alkalmasnak találtatott, 2 pedig a vizsgát nem állván meg, bizonyítványt nem kapott.

A vizsgálat alkalmával hallott feleletekből az a következtetés vonható le, hogy a nagyobbbrészt hiányos elméleti előképzettséggel bíró vizsgázók a vizsgára való előkészülésnél többnyire önmagukra voltak utalva és erdőtisztjeik által nem részesítették oktatásban, mi pedig a vizsga jó eredménye és az erdőőrök minél alaposabb kiképeztetése érdekében igen kívánatos lett volna.

Szőcs Miklós,

kir. alerdőfelügyelő.

X. Zomborban.

Az erdőőri szakvizsga Zomborban a megyeház nagy termében folyó évi október 10-én és következő napjain tartott meg.

A vizsgáló bizottságban Rozinszky Béla, kir. erdőfelügyelő elnöklete alatt mint vizsgáló biztosok Sugár Károly m. kir. főerdész és Kiss Ferencz m. kir. erdész vettek

részt; Bács-Bodrog megyét pedig Ratai József megyei főorvos és közigazgatási bizottsági tag képviselte.

A vizsga letételére összesen 29-en folyamodtak engedélyért, ezek közül 26 feltétlenül és három feltételesen nyert engedélyt, a vizsgára kettő nem jelent meg.

Erdőuradalmak szerint vizsgázott: az apatini m. kir. erdőhivatal kerületéből 13, a kalócsai érsekség bácsi és józsefházi uradalmaiból 10, magánbirtokosoktól 3, Bács-Bodrog megye községeitől 2.

Az írásbeli kérdések a következők voltak:

1. Leirandó a sarjerdőüzemben kezelt erdők felujtása; mily körülmények között választjuk a sarjerdőüzemet; melyek azon fák, melyek sarjerdőüzemben kezelve, nagyobb kiterjedésű állabokat alkotnak, s melyek azon fanemek, melyek sarjról nevelhetők, de zárt állabokat nem képeznek; minő talajon neveljünk sarjerdőt, és végül mire kell ügyelni a sarjerdőgazdaságnál?

2. Ha a védelmére bizott erdőben tűz támad, mikép fog eljárni és intézkedni vizsgázó, hogy az a lehető leggyorsabban eloltassék:

1-ör ha futó- vagy alom tűz; 2-or ha sudar tűz támadt.

3. $345 m^3$ fa termelendő hat nap alatt, ebből $\frac{2}{5}$ -öd rész épület, $\frac{2}{5}$ -öd rész hasáb, $\frac{1}{5}$ -öd rész dorongfa; egy napszamos naponta termelhet $1.2 m^3$ -t, hány napszamos szükséges a $345 m^3$ fa termeléséhez?

A termelési ár m^3 -enként az épületfánál 20 kr, a hasáb-fánál 35 kr és a dorongfánál 29 kr.

Mily összeget fog kitenni a termelési költség egyenként és összesen.

A vizsga eredménye a következő volt: Jól képesítettett 6, kielégítően képesítettett 15, képesítést nem nyert 6. — Szeged, 1887. november hó 8-án.

Rozinszky Béla.